

vilde sige: Lad os gjøre mere for det Oldnordiske end før, lad os bygge mere paa den gamle Grund og blive mere fortrolige med det samlede nordiske Tankeliv fra den ældste Tid til vor Tid, saa havde det ærede Medlem fuldstændig Ret. Men i saa Henseende er Tiden jo ogsaa heldigvis i den kraftigste og stærkeste Udvikling, der er sket store Skridt fremad til det Maal, der er navnlig sket den store Ting, at Universitetet er opladt for det nordiske Sprogstudium, som har fostret i vor Tid saa fremragende og dygtige Mænd, at man kan, saa fuldkommen Sikkerhed for, at deres Gjærnings Frugt vil sprede sig ud over hele den danske Litteratur og komme Alle til gode, hvadenten der studeres oldnordisk Grammatik i Latinnsolen eller ikke. Thi den Aand, der skal udgaa fra et saadant Studium, behøver ikke at klemmes ind i den lærde Skoleundervisning for at virke. Man kan meget godt gennem frie Former, gennem Litteraturen, gennem Samfundsaanden i det Hele, gennem mundtlig Tale yde sit Bidrag til hele Folkets Vækkelse og Dplysning. Det er i denne Retning, det ærede Medlem har Ret, og dersom vi mødtes paa et andet Omraade end ved en Reform af de lærde Skoler, saa skulde der, skjøndt der ganske vist ellers ser mange Differentpunkter mellem det ærede Medlem og mig, ikke være noget med Hensyn til Dnsfæltigheden af, at den hele Udvikling af vort Folk blev i Sandhed national. Men naar vi saa mødtes paa dette Punkt med hinanden, saa vilde vi begge finde Modstand hos Nogle, som nu ere Flerpartens Venner. Seg maa tilstaa, at blandt de sælsomme Ting, som denne Sag har ført med sig, er det ikke den mindst sælsomme, at den nye oldnordiske Retning har fundet Understøttelse, ikke alene Stemmer, men varm Understøttelse, begeistret Understøttelse hos ærede Medlemmer, der ellers altid ere meget ængstelige for Alt, hvad der hedder det Nationale, som ere meget tilbøjelige til at gdvare os mod enhver Ting, der kunde stemme de nationale Følelser for høit, eller bilde os ind, at vi i os selv have de fornødne Betingelser for at leve, og altid have været meget ivrige for at vise os hen til andre Steder, mod hvilke vi skulde vise os venlige og broderlige

og undgaa enhver Modfætning. Er det ikke sælsomt, at efter Alt, hvad vi have oplevet i vort Land fra 1848 til denne Dag, efter den tunge, mæssommelige, ikke seikronebe Kamp, som de nationale Bestræbelser have maatte føre i selve Almuen, se vi her i Salen en Del Medlemmer understøtte den oldnordiske Retning, medens de i det praktiske Liv ikke have vist den mindste Sands eller Interesse derfor, men altid bekæmpet den. Hvoraf kommer vel det? Hvad er det for en Tankegang, som kan lede disse ærede Medlemmer hen til et saadant Forslag? Seg tilstaa, jeg ser det ikke. Dersom det skulde være den Tankegang blot, at ville „holde sammen“, at ville bringe fra den ene Side et Offer, fra den anden Side et andet Offer for blot at holde et Parti sammen, saa vil jeg sige til de Herrer, der ellers ikke ynde det stærkt Nationale: Tag Dem taagt for, hvad De gjøre, tag Dem taagt; thi De maa ikke tro, at Spørgsmaalet bliver indskrænket alene indenfor de lærde Skolers Vægge, hvis De følge den Vej, paa hvilken Flerparten nu indbyder Dem til at vandre. Det er ikke et Spørgsmaal, De kunne afvise med at sige: Det angaar ikke os, vi have ingen Børn i de lærde Skoler og agte heller ingen at sætte ind deri, saa det bryde vi os ikke om. Thi fra de lærde Skoler, udgaa Følelser over hele Landet; de mægtigste Impulser, som vort Folk i det Hele har modtaget, har det modtaget fra dem, der have faaet den højeste Grad af Dannelsen. Som vi indrette pøve Latinnskoler, saaledes vil den aandelige Paavirkning af Folket blive, og de, som nu støtte en Retning, mod hvilken de ellers ere fjendtlige og erkjende for sygelig, ville saa Følgerne selv at fornemme; thi det vilde kun være det første Skridt til andre Fordringer, som de dog vilde staa imod. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) var blandt dem, som med Interesse fulgte Flerpartens Gjærning, og jeg maa tilstaa, at jeg forbauses over at se netop ham blandt dem, dersom det ikke var, at han af og til forbauser sine nærmeste Venner ved Udtalelser, hvor man dog skulde have troet, at der havde fundet god Afstale Sted mellem dem. Det ærede Med-